

BIULETYN

EUROREGIONU GLACENSIS

3/2021

Tort na 25-lecie Euroregionu Glacensis

WSTĘP

Szanowni Czytelnicy, w minionych dniach Euroregion Glacensis obchodził swoje piękne 25-lecie. Trudno powiedzieć, czy założyciele spodziewali się, jaką rolę odegra euroregion i jakie może mieć znaczenie. Zainteresowanie współpracą transgraniczną wciąż rośnie, a wzajemne postrzeganie Polaków i Czechów wyraźnie zmienia się na plus. W ciągu ostatnich kilku lat udało nam się zakończyć kilka projektów strategicznych, które w istotny sposób uatrakcyjniły polsko-czeskie pogranicze. W ostatnich miesiącach powstało kilka nowych produktów, w których mamy swój udział. Jest to nowa publikacja „Woda podstawą życia”, która przedstawia wodę w różnych formach występujących w naszym życiu oraz prezentuje wyjątkowy obszar euroregionu z punktu widzenia cennych zasobów wodnych. Publikacji towarzyszy tradycyjny okrągły kalendarz na 2022 rok poświęcony tej samej tematyce. Chciałbym też wspomnieć o dwóch nowych filmach. We wrześniu czeska część euroregionu przedstawiła nowy dokument o największym w historii i najbardziej udanym projekcie pn. **„Czesko-Polski Szlak Grzbietowy”**. Polska część w miesiąc później pokazała nowy dokument pn. **„25 lat Euroregionu Glacensis”**.

A właśnie w tych dniach zakończyliśmy kolejne, dla nas wyjątkowe dzieło, pod nazwą „Poradnik wycieczek turystycznych na Dolny Śląsk”. Pracownicy Euroregionu Glacensis wybrali dla Państwa najciekawsze atrakcje i na bazie tych miejsc stworzyli kilka kompleksowych propozycji całodziennych wycieczek. Starannie przygotowany harmonogram wycieczek z dokładnym programem i szczegółowym opisem atrakcji turystycznych będzie dla Państwa pomocny przy organizowaniu wycieczek dla siebie, dla rodziny, a także ewentualnie większych grup zorganizowanych.

Euroregion Glacensis ma po prostu wciąż wiele do zaoferowania.

Jaroslav Štefek
Sekretarz Euroregionu Glacensis

NOVÝ ROK JE ZA DVEŘMI!

PF 2022

Přejeme Vám vše, co se špatně balí,
to jest klid, pohodu a zdraví!
Hezké prožití večera splněných přání,
svátků vánočních
a vše nejlepší v novém roce přeje

Euroregion Glacensis

EUROREGION PRZEDSTAWIŁ SWOJĄ NOWĄ PUBLIKACJĘ PN. „WODA PODSTAWĄ ŻYCIA”

Już sam tytuł publikacji wskazuje, jakiej ważnej tematyki dotyczy. Woda jest obecnie, i to po obu stronach granicy, jednym z zasadniczych tematów w naszym życiu i jednym z filarów zrównoważonego rozwoju. Z biegiem czasu inicjowane są różne działania na rzecz wspierania jej efektywnego wykorzystywania, jednak uwzględniając to, jak woda jest ważna dla życia, to społeczeństwo nie wie zbyt wiele na jej temat. By człowiek zaczął bardziej zajmować się sprawami suszy i oszczędzania wody, należy sobie uświadomić, w jakich dziedzinach ludzkiego życia woda ma znaczenie. Celem projektu jest więc wsparcie tej wiedzy i zaprezentowanie za pośrednictwem publikacji wody w różnych ujęciach, w jakich możemy się z nią spotkać. Poczynając od zasobów naturalnych, takich jak źródła, rzeki, jeziora, mokradła, po obiekty hydrotechniczne, takie

jak młynówki czy zbiorniki wodne. Ponadto trzeba uwzględnić wykorzystanie jej w naszym życiu, gdyż wody potrzebujemy na przykład do relaksu, chociażby w postaci żeglownych rzek – turystyka wodna, do produkcji energii elektrycznej w postaci elektrowni wodnych lub jako źródła wody pitnej. Woda może być jednak także źródłem klęski, czego przykładem są powodzie. Ponadto chcemy przedstawić wyjątkowy obszar Euroregionu Glacensis z punktu widzenia zasobów wody.

W przeszłości wydano już publikacje oświatowe poświęcone wieżom widokowym, zabytkom techniki, przyrodzie, zabytkom historycznym i sakralnym oraz inne, które były bardzo dobrze przyjęte i ocenione przez czytelników. Jest to więc kolejny temat, którym Euroregion się zajmuje i który popularyzuje.

Publikację oficjalnie przedstawiono na konferencji z okazji 25-lecia istnienia stowarzyszenia, która odbyła się w Kudowie-Zdroju na początku października 2021 roku. W uroczystej prezentacji udział wzięli autor tekstów p. Lukášek i grafik p. Kaválek.

Publikacja została wydana w wersji polsko-czeskiej. W formie elektronicznej jest do pobrania na stronach internetowych stowarzyszenia. W wersji drukowanej dostępna jest w sekretariacie Euroregionu. Wydanie publikacji zostało sfinansowane w ramach czesko-polskiego projektu pn. „Woda podstawą życia”. W ramach projektu wydano publikację, okrągły kalendarz ścienny na 2022 rok oraz dwa roll-upy.

25 LAT EUROREGIONU GLACENSIS

W dniach 7-8 października 2021 roku w Hotelu Uzdrowskim St. George w Kudowie-Zdroju odbyła się polsko-czeska konferencja z okazji 25-lecia Euroregionu Glacensis. Konferencja została zrealizowana z mikroprojektu „**25 lat Euroregionu Glacensis**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Podczas konferencji pan Czesław Kręcihwoś – Prezes polskiej części Euroregionu Glacensis oraz pan Miroslav Wágner – Wiceprezes czeskiej części Euroregionu Glacensis przybliżyli historię powstania euroregionu. Pani Bernadeta Tambor – Sekretarz polskiej części Euroregionu Glacensis oraz pan Jaroslav Štefek – Sekretarz czeskiej części Euroregionu Glacensis przedstawili działania Euroregionu Glacensis. Podczas konferencji wystąpiło wielu znamienitych gości: pani Monika Wielichowska – Posłanka na Sejm RP, pan Julian Golak – Pełnomocnik Marszałka Województwa Dol-

nośląskiego ds. współpracy z Republiką Czeską i Słowacją, pan Henryk Gołębiowski – przedstawiciel Gminy Wałbrzych, Członek Zarządu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, pan Czesław Fiedorowicz – Przewodniczący Zarządu Federacji Euroregionów RP, Prezes Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion „Sprewa-Nysa-Bóbr”, pan Adam Valenta – członek zarządu Kraju Hradeckiego, pan Ing. Alexandr Krejčíř - członek zarządu Kraju Pardubického, pan Martin Buršík, Wicedyrektor Departamentu Europejskiej Współpracy Terytorialnej Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, pan Rafał Baliński – Dyrektor Departamentu Współpracy Terytorialnej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, pan Artur Kowalik - Dyrektor Departamentu Gospodarki, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, pan Ondřej Havlíček, Sekretarz czeskiej części Euroregion Nysa, pan Miroslav Vlasák - Zastępca Dyrektora Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej NOVUM z o.o.

Konferencję zaszczylicili swoją obecnością samorządowcy będący członkami Euroregionu z obu stron granicy, przedstawiciele zaprzyjaźnionych instytucji oraz Euroregionów: Beski dy, Karpackiego, Nysy, Pradziada, Pro Europa Viadrina, Silesia, Śląska Cieszyńskiego, Sprewa – Nysa – Bóbr, Tatr.

W trakcie konferencji odbyła się prezentacja filmu promującego Euroregion „**25 lat współpracy transgranicznej w Euroregionie Glacensis**” oraz wydawnictwa „**Woda podstawą życia**”.

Podczas konferencji wręczono wyróżnienia za aktywną współpracę transgraniczną na rzecz rozwoju Euroregionu Glacensis oraz długoletnią pracę na rzecz Euroregionu Glacensis wielu znamienitym osobom oraz gminom/instytucjom z obu stron granicy.

Za długoletnią pracę na rzecz Euroregionu Glacensis zostały wyróżnione następujące osoby:

Maciej Awiżeń

– Starosta Kłodzki

Jan Bednarczyk

– burmistrz Radkowa

Krzysztof Budnik

– w latach 1997-1999 wiceminister spraw wewnętrznych MSW

Marek Chmielewski

– wójt gminy Dzierżoniów, członek Zarządu SGPEG

Czesław Fiedorowicz

– Przewodniczący Zarządu Federacji Euroregionów RP, Prezes Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion „Sprewa-Nysa-Bóbr”

Julian Gołak

– Pełnomocnik Marszałka Województwa Dolnośląskiego ds. współpracy z Republiką Czeską i Słowacją

Henryk Gołębiowski

– przedstawiciel Gminy Wałbrzych, członek Zarządu SGPEG, członek Rady Euroregionu

Waldemar Grochowski

– wójt Borowa, członek Zarządu SGPEG, od 2010 roku

Tomasz Kiliński

– burmistrz Nowej Rudy, Wiceprezes Zarządu SGPEG

Dorota Konieczna Enözel

– burmistrz Pieszyc

Tomasz Korczak

– burmistrz Międzylesia, członek Rady EG, Prezes SGZK

Grzegorz Kosowski

– starosta dzierzoniowski

Czesław Kręcichwost

– Prezes Zarządu SGPEG od 1996 roku, Przewodniczący polskiej części RE, członek Komitetów Monitorujących programów transgranicznych

Zbigniew Łopusiewicz

– przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego, w latach 2000-2018 członek Zarządu SGPEG

Stanisław Longawa

– wójt gminy Kłodzko w latach 2010-2018, członek Zarządu EG

Ryszard Niebieszczanski

– członek Zarządu Powiatu Kłodzkiego, w latach 1996-2010 wiceprezes zarządu SGPEG

Grażyna Orczyk

– burmistrz Złotego Stoku

Marcin Orzeszek

– burmistrz Ząbkowic Śląskich, członek Zarządu SGPEG

Radosław Pietuch

– sekretarz EG w latach 1998-2015, dyrektor SGZK

Michał Piszko

– burmistrz Miasta Kłodzka, członek Zarządu SGPEG

Cezary Przybylski

– Marszałek Województwa Dolnośląskiego

Renata Surma

– burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej, członek Zarządu SGPEG

Monika Wielichowska

– Posłanka na Sejm RP

Krzysztof Żegański

– burmistrz Barda, członek Zarządu SGPEG

Bernadeta Tambor

– dyrektor biura SGPEG, sekretarz polskiej części EG

Sylwia Chodorowska

– Cygan – Główny księgowy SGPEG

Dariusz Tatka

– specjalista ds. projektów euroregionalnych w SGPEG

Jan Birke

– burmistrz miasta Náchod

Petr Fiala

– burmistrz miasta Letohrad

Jiří Vancl

– były burmistrz gminy Lánov

Alena Rejzková Křížová

– była burmistrz gminy Deštné v Orlických horách

Roman Klíma

– Departament Grantów i Dotacji Urzędu Krajskiego Kraju Hradeckiego

Miroslav Smejkal

– Wydział Rozwoju Regionalnego i Turystyki
Kraju Pardubického

Marta Novotná

– kierownik Wydziału Rozwoju Regionalnego
Kraju Ołomunieckiego

Josef Taláb

– kierownik Wydziału Zarządzania Projektami
KRNAP

Pavel Branda

– wiceprezes Stowarzyszenia Europejskich
Regionów Granicznych, Euroregion Nysa

Iva Paukertová

– dyrektor RDA

Ilona Dusilová

– specjalista ds. projektów Funduszu
Mikroprojektów Euroregionu Glacensis

Jana Čejpová

– kierownik Funduszu Mikroprojektów
Euroregionu Glacensis

Jiřina Jeřábková

– specjalista ds. projektów Euroregionu
Glacensis

Petra Páralová

– specjalista ds. finansowych Euroregionu
Glacensis

Jaroslava Papáčková

– specjalista ds. projektów Funduszu
Mikroprojektów Euroregionu Glacensis

Alena Preclíková

– specjalista ds. finansowych Funduszu
Mikroprojektów Euroregionu Glacensis

Jaroslav Štefek

– sekretarz Euroregionu Glacensis

Pavel Hečko in memoriam

– były burmistrz miasta Meziměstí

Alena Windová

– przedstawicielka miasta Staré Město

Pavel Kalivoda

– były kierownik Departamentu Rozwoju
Regionalnego Kraju Pardubického

Vojtěch Špinler

– burmistrz gminy Orlické Záhoří

Jana Ponocná

– była burmistrz miasta Králíky, członek
komisji rewizyjnej

Ivana Kudrnáčová

– kierownik Departamentu Rozwoju
Regionalnego Kraju Hradeckiego

Ivan Adamec

– burmistrz miasta Trutnov

Za aktywną współpracę transgraniczną wyróżnienie przyznano następującym instytucjom/gminom:

Město Nové Město nad Metují, Městys Nový Hrádek, Obec Vysoká Srbská, Obec Suchý Důl, Obec Libchavy, Pardubický kraj, Královéhradecký kraj, Olomoucký kraj, Revitalizace Kuks, Agentura pro rozvoj Broumova, Sdružení Neratov, Správa Krkonošského národního parku, Folklorní soubor Barunka, z.s. Česká Skalice, Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje

Gmina Kudowa-Zdrój, Gmina Radków, Gmina Międzyzlesie, Gmina Bardo, Gmina Duszniki-Zdrój, Gmina Bystrzyca Kłodzka, Gmina Miejska Dzierżoniów, Gmina Kłodzko, Gmina Miejska Nowa Ruda, Gmina Stronie Śląskie, Gmina Wałbrzych, Gmina Złoty Stok

Zostały przyznane wyróżnienia za długoletnią pracę na rzecz rozwoju współpracy transgranicznej dla polsko – czeskich euroregionów:

Beskidy, Nysa, Pradziad, Silesia, Śląsk Cieszyński.

Wręczenie wyróżnień uświetnił występ Zespołu Pieśni i Tańca Nowa Ruda.

Podczas konferencji podpisano Memorandum o współpracy, przygotowaniu i realizacji projektów transgranicznych mających na celu modernizację infrastruktury transportowej pomiędzy regionem hradeckim, powiatem kłodzkim i Gminą Kudowa-Zdrój.

Podczas drugiego dnia konferencji miała miejsce prezentacja Miasta Europejskiego Kudowa - Náchod. W pierwszej części wizyty studyjnej Pani Aneta Potoczna – burmistrz Kudowy-Zdroju zaprezentowała atrakcje Kudowy-Zdroju, między innymi Park Zdrojowy oraz Muzeum Pogórza Sudeckiego w Pstrążnej. Następnie uczestnicy pojechali do Nachodu gdzie pan Jan Birke – Starosta Miasta Náchod zaprezentował uzdrowisko Beloves zbudowane w ramach projektu „Aqua Mineralis Glacensis” finansowanego z Programu Interreg V-A Czechy - Polska. Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy uświetnili swoją obecnością naszą uroczystość. Dziękujemy za słowa uznania, piękne kwiaty, prezenty i podziękowania.

W SPORTOWEJ I RODZINNEJ ATMOSFERZE – obchody 25-lecia Euroregionu Glacensis

W związku z obchodami 25-lecia w 2021 r. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis oraz Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis w sobotę 7 sierpnia br. zorganizowali polsko-czeski rajd rowerowy zakończony piknikiem rodzinnym.

Dopisała zarówno pogoda jak i uczestnicy z Polski oraz Czech, były zarówno grupy zorganizowane m.in. ze Stronia Śląskiego, Międzylesia, Szczytnej, Strzelina jak i całe rodziny m.in. z Niemczy czy Dzierżoniowa.

Start zaplanowano w Nowej Rudzie ul. A. Asnyka 2. Od 9.30 trwały zapisy i wydawanie koszulek pamiątkowych. Na starcie zebranych uroczystie powitali Pan Czesław Kręcichwost – Prezes Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Pan Jan Bednarczyk – Burmistrz Radkowa oraz Pan Miroslav Wágner - Miasto Jablonné nad Orlicí.

Rozpoczęcie rajdu swoją obecnością uświetnili Pani Marzena Wolińska – Zastępca Burmistrza Gminy Miejskiej Nowa Ruda oraz Pani Adrianna Mierzejewska – Wójt Gminy Nowa Ruda.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

**Projekt „Sportowo i rodzinie - obchody 25-lecia w Euroregionie Glacensis”
współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis**

Pan Tomasz Korczak – Burmistrz Międzylesia wraz z małżonką, Pan Miroslav Wágner wraz z małżonką oraz Pani Anna Zawiślak – Zastępca Wójta Gminy Nowa Ruda z rodziną brali aktywny udział i przejechali trasę rajdu na rowerach.

Całe wydarzenie prowadził konferansjer Pan Krzysztof Przybycień.

O bezpieczeństwo uczestników zadbali: Policja w Nowej Rudzie, Policja w Radkowie, Straż Miejska z Radkowa i Nowej Rudy, OSP Radków – kład prowadzący oraz OSP Ścinawka Średnia – wóz zabezpieczenia. Zabezpieczenie medyczne zapewniła karetka z zespołem medycznym ZOZ Kłodzko. Na trasie rajdu były dwa przystanki – w Zamku Sarny i parkingu przy ul. Noworudzkiej w Wambierzycach.

Meta rajdu z piknikiem rodzinnym mieściła się w geoparku nad Zalewem ul. Kolonia Leśna w Radkowie, gdzie uczestnicy skorzystali z przygotowanego cateringu, odpoczęli i wymienili się wrażeniami.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy chcieli aktywnie świętować nasz jubileusz!

UCZYMY SIĘ RAZEM Z SĄSIADAMI 2

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis od 2020 roku realizuje mikroprojekt własny nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002225 pn. „Uczymy się razem z sąsiadami 2”. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska.

Jednak trwająca od zeszłego roku sytuacja związana z zagrożeniem pandemią koronawirusa (Covid-19) spowodowała przełożenie wyjazdów na 2021 rok.

Pierwszy wspólny wyjazd polskich i czeskich Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów i Starostów będących członkami Euroregionu Glacensis po obu stronach granicy odbył się w dniach **19-20 lipca 2021 roku do polsko-słowackiego Euroregionu Tatry**.

Uczestnicy zwiedzili Muzeum Drukarstwa w Nowym Targu, które mieści się w nowym

budynku powstałym w ramach projektu „Śladem zabytków techniki z Podhala na Liptów” zrealizowanego w latach 2017-2018 w ramach unijnego Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 przez Gminę Miasto Nowy Targ z partnerami ze Słowacji - Żylińskim Krajem Samorządowym i Gminą Ludrova. Obejrzelili ekspozycję stałą, której najcenniejszym eksponatem jest płaska, typograficzna, stop-cylindrowa maszyna drukarska z napędem ręcznym z wiedeńskiej Schnellpressenfabrik Helbig & Müller datowana na 1848 rok, o numerze seryjnym 162. To unikatowy zabytek techniki, jedyny tego typu wczesny model pospiesznej maszyny drukującej zachowany do dnia dzisiejszego.

Następnie odbyła się konferencja z przedstawicielami Euroregionu Tatry Panem Bogusławem Waksmundzkim - Przewodniczącym Rady oraz Panem Michałem Stawarskim – Dyrektorem Biura, którzy opowiedzieli o pracy Euroregionu, Funduszu Mikroprojektów i realizowanym programie polsko – słowackim. Uczestnicy zapoznali się również z zasadami funkcjonowania EUWT w Euroregionie Tatry.

Drugiego dnia grupa udała się na spływ przełomem Dunajca. Spływ rozpoczął się na przystani flisackiej w Sromowcach Kątach i zakończył w Szczawnicy - długość trasy ok. 18 km, czas trwania spływu ok. 2 godz. 15 min. Następnie uczestnicy zwiedzili Zamek „Dunajec” w Niedzicy oraz Wozownię. Zamek „Dunajec” w Niedzicy został wzniesiony w I połowie XIV wieku jako fortalicja broniąca północnej granicy Węgier. Odtąd pozostawał w rękach węgierskich rodów. Po II wojnie światowej obiekt znajdował się w stanie zupełnej dewa-

stacji. Po pracach inwentaryzacyjnych, projektowych i wykonawczych zamek przekazano w użytkowanie Stowarzyszeniu Historyków Sztuki. Wnętrza zamku górnego i średniego adaptowano na cele muzealne z zachowaniem historycznego układu i charakteru obiektu. Zbiory znajdujące się w obrębie ekspozycji gromadzono pod kątem urządzenia wnętrz zamkowych takich jak m.in.: więzienie z izbą tortur, izby żupana spiskiego, sypialni żupana, izby straży czy też komnat mieszkalnych ostatnich właścicieli zamku-rodziny Salamonów. Dodatkową atrakcją zamku są tarasy widokowe, z których można podziwiać piękno okolicy.

Z zamku uczestnicy udali się na Zaporę w Niedzicy-wielką inwestycję hydroenergetyczną doprowadzoną do końca w 1997 r. Jej głównym

elementem jest sztuczny zbiornik wodny Czorsztyn-Niedzica, powstały przez spiętrzenie wód Dunajca zaporą ziemno-betonową, wraz z elektrownią wodną. Zapora ma 400 m długości, 52 m wysokości. Od 2011 r. znajduje się malowidło 3D „Moc Żywiołów” przedstawiające wnętrze elektrowni zalewanej wodospadami.

Tłumaczenie podczas wyjazdu zapewniła Ing. Karína Kurková.

Serdecznie dziękujemy przedstawicielom Euroregionu Tatry za wspaniałe przyjęcie, gościnę i pomoc w organizacji wyjazdu, a wszystkim uczestnikom za aktywność i mile spędzony czas.

POLSKA INACZEJ, NIŻ JĄ ZNAMY

Gdy powie się Polska, to z czym nam się najczęściej skojarzy – pewnie z targowiskiem. Tak, takie są realia. I właśnie obalenie tego błędnego utrzymującego się wyobrażenia ma na celu realizowany obecnie projekt pn. „Polska inaczej, niż ją znamy”. Już sama nazwa projektu wskazuje, co stanowi jego główny przedmiot. To promocja i popularyzacja Polski jako ciekawego regionu turystycznego. Nasz najbliższy sąsiad transgraniczny ma w swojej ofercie niezliczoną ilość ciekawych atrakcji przyrodniczych, kulturalnych, zabytków historii i techniki, które zdecydowanie warto zwiedzać. Do celów tej promocji opracowano poradnik, który jest dostępny nie tylko w formie drukowanej, ale także elektronicznej na stronach internetowych stowarzyszenia. Wydany jest w języku czeskim i przedstawia 10 proponowanych całoniedziowych wycieczek na Dolny Śląsk. Każde z przedstawionych miejsc opisano i uzupełniono zdjęciami, a ponadto w poradniku zawarto wiele przydatnych informacji, które doceni każdy turysta – np. możliwości transportu, ceny, godziny otwarcia, czas zwiedzania, dostępność przewodnika w języku czeskim, możliwości parkowania.

Prezentowane atrakcje promowane są także w formie gry memory. Kolejnym działaniem projektu były pogawędki oświatowe w szkołach

podstawowych, dla pracowników informacji turystycznych czy w klubach seniorów.

Na bazie opracowanej pierwszej wersji poradnika stworzono wzorcową wycieczkę studyjną śladami uroków Dolnego Śląska, by bezpośrednio w praktyce sprawdzić przydatność wydanego opracowania. Wycieczka odbyła się 26 sierpnia 2021 roku i wzięły w niej udział osoby z różnych instytucji. Grupa we wczesnych godzinach porannych wyruszyła z Rychnova nad Kněžnou. Pierwszym przystankiem było Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej. To największe muzeum tego typu nie tylko w Polsce, ale

w całej Europie Środkowej. W lokomotywni można było zobaczyć około 100 lokomotyw parowych różnych producentów. Każdy miłośnik „ciufci” będzie tu zachwycony. Następnie uczestnicy przejechali do niedalekiego Wałbrzycha, gdzie zaplanowane było zwiedzanie Zamku Książ. Dużym atutem jest to, że przy wejściu do zamku otrzymujemy audioprzewodnik w języku czeskim i sami określamy tempo swojego zwiedzania. Nie tylko zamek, ale i przyległy rozległy park są po prostu imponujące. W godzinach popołudniowych w programie zwiedzania było też uzdrowisko Szczawno-Zdrój. W miejscowym pięknie odrestaurowanym teatrze uczestników przywitał burmistrz

miasta, który przedstawił historię i współczesność uzdrowiska. Ostatnią odwiedzaną atrakcją turystyczną był klasztor w Krzeszowie. Pocysterski zespół klasztorny z Bazyliką Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, nazywany też perłą baroku, jest słusznie uważany za jedną z najpiękniejszych barokowych świątyń w Europie. Wrażenia z wycieczki wszystkich uczestników jeszcze bardziej wzmocniło poze-

gnanie z bazyliką w postaci bijących klasztornych dzwonów.

Mocno wierzymy, że wydany poradnik turystyczny i zrealizowane pogawędki oświatowe pomogą zmienić zakorzenioną opinię o Polsce i przyczynią się do zwiększenia ruchu turystycznego w atrakcjach turystycznych Dolnego Śląska.

KOŃCOWA KONFERENCJA PROJEKTU SZLAK GRZBIETOWY

Projekt pn. Czesko-Polski Szlak Grzbietowy zbliża się do końca swojej realizacji i jednocześnie swój szczyt osiąga kampania marketingowa promująca ten dalekobieżny szlak. Wspólne efekty 3,5-letniej pracy 18 partnerów podsumowano na konferencji końcowej projektu. Odbyła się ona w dniach 9-10 września 2021 r. w hotelu Studánka w Rychnovie nad Kněžnou. W jej ramach odwiedzono także niektóre spośród zrealizowanych inwestycji. W wydarzeniu wzięło udział prawie 140 osób. Pierwszego dnia konferencji w wymienionym hotelu Studánka w godzinach przedpołudniowych uczestnikom przedstawiono wszystkie zrealizowane inwestycje w postaci wież i punktów widokowych oraz innej infrastruktury towarzyszącej.

W części popołudniowej zaprezentowano produkty kampanii marketingowej, którą realizowali w szczególności Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej, Kraj Liberecki, Kraju Hradecki, Kraj Pardubicki i Kraj Ołomuniecki oraz Euroregion Glacensis. Obejrzano wszystkie spoty promocyjne oraz film promocyjny, który miał tu swoją premierę. Wszystkie dostępne są na kanale [Youtube Euroregion Glacensis](#), na portalu internetowym www.hrebenovka.cz oraz na podstronie internetowej

www.euro-glacensis.cz/spotyhrebenovka.

Następnie wystąpili zaproszeni goście: z Parku Krajobrazowego z prezentacją „Turystyka na obszarach cennych przyrodniczo: radość i zmartwienie”, z Organizacji Turystycznej Wschodnie Czechy – „Zamki i pałace nas łączą: »Europejski Szlak Zamków i Pałaców«” oraz ze Stowarzyszenia Gmin Ziemi Kłodzkiej – „Polsko-czeskie singletracki”.

Drugiego dnia konferencji obiekty realizowane w ramach projektu przedstawiono bezpośrednio w terenie. W pierwszej kolejności odwiedzi- no wieżę widokową i informację turystyczną na Šibeníku w miejscowości Nový Hrádek. Obiekt ten jest wyjątkowy nie tylko pod względem swojego wyglądu, ale także pochodzenia, dzięki czemu zdobył wpis w czeskiej księdze rekor- dów jako pierwsza wieża widokowa przebudowa- nana z elektrowni wiatrowej. W niebo wypusz- czono tu przesłanie Szlaku Grzbietowego w po- staci baloników, w których znajduje się wiele na- gród ufundowanych przez partnerów projektu dla ich znalazców. W drugiej kolejności odwie- dzono wieżę widokową na wzniesieniu Feistův kopec w Olešnici v Orlických horách, zlokalizo- waną na szczycie nartostrady ośrodka narciar- skiego Hartman.

Nový Hrádek zdobí jedna nagradę za drugą

Na szczycie Šibeníku w Nowym Hrádku dokładnie rok temu otwarto wieżę widokową zbudowaną na bazie masztu dawnej elektrowni wiatrowej, a przy wieży, w sąsiedniej stacji transformatorowej, powstała informacja turystyczna. Obiekt jest wyjątkowy nie tylko pod względem wyglądu, ale też pochodzenia i z tego tytułu Nový Hrádek zdobywa jedną nagrodę za drugą. Po 3. miejscu w ankiecie Wieża Widokowa 2020 roku i certyfikacie czeskiego rekordu, we wrześniu wieża otrzymała Nagrodę Ministra Rozwoju Regionalnego w konkursie „Projekt samorządowy 2021 roku”. Następnie pojawiła się Nagroda Partnera Grupy ČEZ na Budowlę 2021 roku za „oryginalne i wyjątkowo staranne podejście do nowego sposobu wykorzystania części dawnej farmy wiatrowej z 1995 roku”. Później

w ramach Czeskiej Nagrody za Architekturę zdobyła też nagrodę Ministerstwa Rozwoju Regionalnego za „promowanie wysokiej jakości budowy w drodze konkursów architektonicznych”. Jako ostatnie zaś pan burmistrz Zdeněk Drašnar odebrał wyróżnienie w konkursie Budowla Roku Kraju Hradeckého.

„WĘDRÓWKI PO POGRANICZU“ – Euroregion Glacensis

Wspólny Sekretariat w Ołomuńcu realizuje m.in. działania promujące efekty osiągnięte przez projekty realizowane ze środków Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska. Jednym z takich działań są wywiady z beneficjentami projektów na podstawie, których przygotowywane są podcasty. Seria podcastów zatytułowana jest **„Wędrówki po pograniczu”**. Podcasty te są zamieszczane w kanałach takich jak Spotify, Anchor, Google Podcasts czy YouTube. Ideą podcastów jest pokazanie pogranicza czesko-polskiego poprzez pryzmat już zrealizowanych projektów i ich wymiernych efektów. Dają one obraz jak, dzięki środkom z naszego Programu, udało się zmienić pogranicze czesko-polskie. Spotkamy się w nich z inspirującymi ludźmi, którzy nam opowiadają o codziennym życiu na pograniczu oraz są naszymi przewodnikami po ciekawych miejscach regionu.

W każdym odcinku spotkamy się z gośćmi, którzy oprowadzają po ciekawych zakątkach pogranicza tak, abyśmy mogli poczuć codzienny rytm życia na pograniczu, wtajemniczając nas w historie i miejsca, których nie znamy.

Dotychczas odwiedziliśmy Beskid Śląski, Cieszyn, Czeski Cieszyn gdzie mogliśmy przyjrzeć się tradycjom, które są nieodłączną częścią życia mieszkańców, a także posłuchać o problemach i wyzwaniach podzielonego miasta. Byliśmy również z wizytą w Jastrzębiu-Zdrój i Petrovic u Karviné, gdzie rozmawialiśmy o wykorzystaniu potencjału turystycznego tych miejscowości, w tym atrakcjach powstałych ze środków Programu. W Opawie dowiedzieliśmy się m.in. o codziennej współpracy strażaków oraz ofercie turystycznej Euroregionu Silesia.

W nowej serii podcastów będziemy rozmawiać o współpracy czeskich i polskich policjantów w zakresie przestępczości narkotykowej i cybernetycznej, o funkcjonowaniu EUWT NOVUM, o tym co mogą zaoferować dla turysty nadgraniczne gminy jak Międzylesie, Bystrzyca Kłodzka i Złoty Stok.

Byliśmy również z wizytą w Euroregionie Glacensis, gdzie rozmawialiśmy z p.o. prezesa Euroregionu Glacensis Petrem Hudouskem i wieloletnim sekretarzem Euroregionu Glacensis Jarosławem Štefkem na temat nawiązywania, tworzenia i utrzymywania partnerstw transgranicznych oraz współpracy instytucjonalnej, szczególnie w obszarze turystycznym. Mówiliśmy również o wpływie pandemii Covid-19 na dotychczasową współpracę beneficjentów projektów.

Zainteresowanych zapraszamy na kanały podcastowe oraz na stronę www.cz-pl.eu

DWA MUZEA KOLEJNICTWA I REGULARNIE KURSUJĄCE POCIĄGI PAROWE

Samorząd Kraju Pardubického przygotowuje duży czesko-polski projekt

W przedostatnim dniu października odbył się specjalny przejazd parowego Expressu KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK z Ústí nad Orlicí do Jaworzyny Śląskiej. Wyruszył on z Ústí nad Orlicí przez Letohrad, Jablonné nad Orlicí, Lichkov do Polski, gdzie zatrzymywał się w Kłodzku, Dzierżoniowie, kończąc swój bieg w Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej. Przejazd cieszył się ogromnym zainteresowaniem polskich i czeskich pasjonatów kolei.

„Przejazd ten był symboliczny, ponieważ jest elementem naszego planu w ramach budowy muzeum kolejnictwa w Dolní Lipce we współpracy z Muzeum Dawnych Maszyn i Technologii w Žamberku i polskimi partnerami. Chcielibyśmy przygotować projekt do programu współpracy transgranicznej Interreg Czechy-Polska, czyli projekt dofinansowany z funduszy unijnych. Wierzimy, że w wyniku adaptacji lokomotywowni w Dolní Lipce i Dzierżoniowie na muzeum kolejnictwa mamy szansę stworzenia nowej atrakcji turystycznej, która będzie cieszyła się dużym zainteresowaniem. Specjalny październikowy przejazd pokazał właśnie, że zarówno po polskiej, jak i czeskiej stronie jest duże zainteresowanie pociągami parowymi. Pociąg, który wyruszył z Ústí nad Orlicí, był nie tylko całkowicie zapełniony, ale po polskiej stronie musieliśmy dołączyć kolejne trzy wagony. Na całej trasie pociągowi towarzyszyły setki pasjo-

natów kolei,” powiedział Hetman Kraju Pardubického Martin Netolický.

Pierwszym krokiem do przygotowania wspólnego projektu było podpisanie memorandum w sprawie współpracy między polskimi i czeskimi partnerami – Miastem Dzierżoniów, Muzeum Kolejnictwa na Śląsku oraz Krajem Pardubickim i Muzeum Dawnych Maszyn i Technologii w Žamberku. Muzeum Kolejnictwa na Śląsku ma w swoich zbiorach ponad 150 pojazdów kolejowych z okresu od 1880 roku do lat 70. minionego wieku. Między innymi posiada ponad 40 lokomotyw parowych polskiej, niemieckiej, amerykańskiej i angielskiej produkcji, lokomotyw dieslowych i elektrycznych oraz kolekcję wagonów i specjalnych pojazdów szynowych. W Dzierżoniowie jest natomiast lokomotywownia podobnej wielkości, która również powinna się przekształcić w muzeum kolejnictwa.

Przejazd zorganizował samorząd Kraju Pardubického z Muzeum Dawnych Maszyn i Technologii w Žamberku. Obie te instytucje planują organizować w przyszłości regularne przejazdy pociągów parowych z Czech do Polski.

Uroczyste otwarcie sieci singletracków „NA GRANICY NA KRAWĘDZI”

Realizacja wspólnego polsko-czeskiego projektu partnerów: Gminy Bystrzyca Kłodzka, Miasta Moravská Třebová i Gminy Dolní Morava, dofinansowanego przez Unię Europejską, została pomyślnie zakończona. Sportowcy i rowerzyści mogą cieszyć się wspaniałymi doznaniem, jakie oferuje im nowy pumptrack na Knížecí louce i Singletrack Moravská Třebová, liczący 13 km długości tor przeszkód w ośrodku sportowym w Dolní Moravie, gwarantujący mocne wrażenia – to w Czechach, a w Polsce singletrack Pętla Stronie o długości 4 km i infrastruktura na Górze Parkowej. Uroczyste otwarcie sieci singletracków miało miejsce 18 września 2021 roku w Moravskiej Třebovej. **„Moravská Třebová jest partnerem wiodącym całego projektu i dlatego cieszy nas, że uroczystą ceremonię rozpoczęliśmy w naszym mieście. Wspólnie z rowerzystami i partnerami projektu doświadczyliśmy pilotażowego przejazdu moravskotřebovskim singletrackiem, po czym na rowerach pojechalśmy do Dolní Moravy, gdzie odbył się test toru sportowego. Pragnę podziękować wszystkim partnerom, którzy uczestniczyli w pomyślnej realizacji tego międzynarodowego projektu”**, powiedział burmistrz Miloš Mička.

„W ramach projektu „Na granicy na krawędzi” na granicy Czech, Moraw i ziemi kłodzkiej stworzono produkt, dostarczający wielu sportowych wrażeń i adrenaliny. Jest to zarazem wyzwanie dla własnych umiejętności i wytrwałości rowerzysty,

a wszystko trwa kilka dni pośród pięknej przyrody, na trasie między nowym Singletrackiem Moravská Třebová, przez łączniki do gwarantującego mocne wrażenia toru przeszkód w Dolní Moravie, gdzie można przenocować. Przejazd można kontynuować polskimi singletrackami do Bystrzycy Kłodzkiej. Można jechać też w odwrotnym kierunku. Po zdobyciu z wszystkich miejsc czterech pieczętek do karty bikera uczestnicy otrzymują dla siebie i osób towarzyszących ciekawe rabaty i bezpłatne bilety wstępu. Wszystko jest opisane na stronach internetowych www.singletrack-glacensis.eu. Nowa oferta będzie też pewnie często wykorzystywana przez lokalnych mieszkańców. Projekt jest elementem o wiele większej sieci istniejącej na polsko-czeskim pograniczu pod marką Singletrack Glacensis, liczącej setki kilometrów tras, dzięki czemu jest to oferta ciekawa w skali ogólnoeuropejskiej”, powiedziała menadżer projektu Renata Šedová.

Singletrack Moravská Třebová to kolejna możliwość uprawiania sportu przez każdego, bez względu na sprawność, w tym dzieci. Traile są oznakowane według trudności kolorami: czerwony (średnio trudny), niebieski (łatwy) i zielony. Prowadzą przez tereny rekreacyjne Knížecí louka i dzięki nietrudnemu profilowi są przeznaczone dla każdego, w szczególności dla dzieci. Wjazd na wszystkie trasy znajduje się na parkingu pod pałacem. Stąd można pojechać do Pekla, gdzie mają swój początek niebieskie (lekkie) tra-

ile, lub przez Knížecí loukę do zbiornika retencyjnego, gdzie są czerwone (średnio trudne) traile. „W proces przygotowania całego projektu włączyliśmy też opinię publiczną. W maju bieżącego roku mieszkańcy mogli proponować na profilach społecznościowych miasta nazwy poszczególnych odcinków tras prowadzących w lesie pod wieżą widokową Pastýřka”, wyjaśnia burmistrz Miloš Mička.

Pumptrack znajduje się bezpośrednio pod miejscem wejścia na traile. To zamknięta, sztucznie zrobiona pętla z asfaltową nawierzchnią o całkowitej długości 255 m. Fale i nachylone zakręty pozwalają na utrzymanie, a nawet zwiększanie prędkości poprzez pompowanie. Trasa nie tylko zapewnia zabawę, ale umożliwia też doskonalenie techniki jazdy na rowerze. Całe ciało angażuje się w ruch, dzięki czemu jest to pełen rozrywki sposób na poprawienie kondycji fizycznej. Budowa singletracków i pumptracku została w 90% dofinansowana z programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska.

PIESZYCE – MIASTO W GÓRACH SOWICH

Pieszyce to malownicza miejscowość położona w południowej części województwa dolnośląskiego, w Kotlinie Dzierżoniowskiej u podnóża Gór Sowich. Jest doskonałą bazą do wypadu zarówno na górskie szlaki, jak również do wielu atrakcji znajdujących się w okolicy jak chociażby te owiane tajemnicami II wojny światowej.

Na terenie gminy znajduje się wiele zabytków architektury. Do najciekawszych z nich należy pałac barokowy z XVIII wieku w Pieszycach (własność prywatna, obecnie zamknięty dla zwiedzających), pałac barokowo - klasycystyczny z XVIII w. w Rościszowie oraz kościoły: św. Jakuba, św. Antoniego, Aniołów Stróżów w Kamionkach, św. Bartłomieja w Rościszowie i św. Jana Nepomucena w Piskorzowie. Warty uwagi jest również zabytkowy park miejski i niedawno odrestaurowana kapliczka dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis.

Sądząc po obecnym kształcie architektonicznym, kapliczka pochodzi najprawdopodobniej z XIX wieku lub nawet początku XX wieku. Niestety nieznane są przyczyny jej powstania. W kapliczce znajduje się figura Matki Boskiej z Lourdesm, której objawienie zostało uznane za autentyczne przez kościół katolicki w 1862 r. Być może właśnie po 1862 r. powstała kapliczka w pieszyckim parku wraz z tą figurą.

Z funduszy Euroregionu Glacensis w parku miejskim wybudowany został również atrakcyjny tor rowerowy.

Najbardziej rozpoznawalnym symbolem gminy i zarazem obowiązkowym punktem zwiedzania jest oczywiście najwyższy szczyt Sudetów Środkowych – Wielka Sowa, która sięga 1015 m n.p.m. To turystyczne zagłębienie tej części Sudetów. Szczyt zaliczany jest do Korony Gór Polski, ale spokojnie – wśród wielu szlaków prowadzących na Wielką Sowę znajdziecie zarówno te bardziej jak i mniej wymagające, na które można wybrać się z małym dzieckiem.

Na szczycie góry stoi 115-letnia wieża widokowa, z której rozprzestrzenia się przepiękny widok na okolicę. W pogodne dni dostrzec można Karkonosze ze Śnieżką na czele, czy też Skytower we Wrocławiu.

Niewysokie, nietrudne i przepiękne krajobrazowo Góry Sowie z każdym rokiem zyskują na popularności. Największym zainteresowaniem turystów cieszą się główne szlaki na Wielką Sowę, prowadzące z trzech przełęczy: Sokolej, Jugowskiej i Walimskiej.

Wyruszając z Pieszyc najłatwiej dostać się na Przełęcz Jugowską lub Przełęcz Walimską. W obu przypadkach czeka nas przyjemna leśna wędrownka z odrobiną wysiłku. Będą to też najszybsze i najłagodniejsze drogi na szczyt.

Jednak oprócz głównych szlaków istnieje wiele równie atrakcyjnych tras, gdzie spotkamy znacznie mniej turystów lub nawet wcale, gdzie będziemy mogli w ciszy odetchnąć od codziennego zgiełku ciesząc jednocześnie wzrok pięknymi okazami przyrody ożywionej i nieożywionej

oraz widokami niejednokrotnie zapierającymi dech w piersiach.

Pieszycy oferują wiele opcji, które zaspokoją nawet najbardziej zagorzałych górolazów, ale znajdziecie Państwo również trasy dla początkujących, dla rodzin z dziećmi, a nawet kilka propozycji wędrowek na Wielką Sowę z wózkiem.

Który szlak wybrać? Czy najszybciej, najłatwiej, czy może trudniej i dłużej? Sprawdźcie nasze propozycje wycieczek z dokładnymi opisami, zdjęciami oraz aktywnymi mapami i śladami gpx.

Zaplanowaliśmy wszystko, co tylko mogą zaoferować góry: bogatą faunę i florę, schroniska z wyśmienitą kuchnią, mnóstwo miejsc na ognisko, wieże widokowe i zachwycające panoramy, zarówno na szybki wypad po pracy jak również na całodniową wycieczkę.

<http://www.pieszycy.pl/index.php/turystyka/wycieczki>

Rosnący trend aktywnego spędzania czasu wolnego przyciąga w Góry Sowie coraz więcej turystów uprawiających sport. Trasy zlokalizowane wśród niepowtarzalnych krajobra-

zów przyciągają zarówno amatorów jak również zawodowców, dla których dziewicze tereny Gminy Pieszycy i Gór Sowich stają się ciekawą atrakcją i wyzwaniem.

Sowiogórskie przełęcz są nie lada gratką dla kolarzy szosowych, zaś fani MTB znajdą tu ponad 500 km największego systemu górskich tras rowerowych w Polsce – Strefy MTB Sudety.

Miłośnikom jazdy po równinach, nie tylko na rowerach, polecamy ścieżki pieszo – rowerowe pomiędzy Pieszcami i Dzierżoniowem oraz Pie-

szycami i Bielawą, które nocą są także oświetlone.

Zimą z kolei miłośnicy „biegówek” mogą korzystać z sześciu ratrakowanych tras biegowych. Na aż cztery z nich trafimy z Przetęczy Jugowskiej. Pozostałe dwie swój początek mają na przetęczach Srebrnej i Walimskiej. Miłośnicy narciarstwa biegowego nie mogą pominąć także kultowego Biegu Gwarków – drugiego co do wielkości biegu narciarskiego w Polsce.

Style klasyczny i łyżwowy znajdują tu zastosowanie nie tylko w zimie. Letnią alternatywą dla biegówek są nartorolki. W Polsce to wciąż mało popularna dyscyplina sportu lecz w drodze na sowiogórskie przetęcze coraz częściej można spotkać fanów tej dyscypliny. To za sprawą odbywających się tu corocznie zawodów nartorolkowych. W ramach Cyklu Vexa Skiroll Tour do Pieszyc przyjeżdżają zawodnicy z całej Europy. Rywalizacja odbywa się na dystansie 9 km w uphillu oraz 30 km w sowiogórskiej pętli technikami: klasyczną, dowolną oraz na pompowanych kołach.

[facebook.com/PieszycMiasto](https://www.facebook.com/PieszycMiasto)
[facebook.com/wielkasowaofficial](https://www.facebook.com/wielkasowaofficial)
[instagram.com/pieszyc_gory_sowie/](https://www.instagram.com/pieszyc_gory_sowie/)

Seria samochodowych wyścigów górskich to z kolei coś dla sympatyków czterech kótek. Bielawska Grupa Motosport wspólnie z Gminą Pieszycę podtrzymują rajdową tradycję regionu, jednocześnie dając możliwość amatorom ścigania się po najbardziej kultowych odcinkach rajdowych w Polsce. Jednocześnie Kamionki i Rościszów to także odcinki specjalne Rajdu Świdnickiego – Krause odbywającego się tu corocznie w ramach Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski.

Przede wszystkim jednak znajdziemy tutaj to co najcenniejsze - odpoczynek zdecydowanie bliżej dziewiczej natury, wśród unikatowego na skalę całego kraju piękna środowiska naturalnego. Nie brak tu wyjątkowej roślinności oraz gatunków zwierząt spotykanych jedynie w tej części kraju. To wyjątkowe miejsce na mapie Dolnego Śląska, gdzie możemy uprawiać turystykę mniej komercyjnie, a zdecydowanie bliżej przyrody.

Niezależnie od tego czy na pieszo, na rowerze czy też na nartach lub nartorolkach Gmina Pieszycę to dobry pomysł na aktywny wypoczynek.

www.pieszycy.pl
www.wielkasowa.eu

AKTUALNOŚCI Z FUNDUSZU MIKROPROJEKTÓW

XI posiedzenie EKS

Dnia 13.10.2021 r. odbyło się XI posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis. Na posiedzeniu tym omawiano mikroprojekty złożone w dwóch zakończonych naborach do osi priorytetowych 2 i 4.

Na XI posiedzeniu EKS rozpatrzono łącznie 46 mikroprojektów, spośród których **40 zatwierdzono do dofinansowania**. W podziale na osie priorytetowe: w osi priorytetowej 4 zatwierdzono łącznie 30 projektów, a w osi priorytetowej 2 łącznie 10 projektów, przy czym w OP2 sporządzono listę mikroprojektów rezerwowych – umowy o dofinansowanie zatwierdzonych projektów rezerwowych będą zawierane stopniowo, jak tylko do Funduszu będą wracały środki finansowe z zakończonych mikroprojektów, tj. oszczędności z rozliczonych projektów. Zakładamy, że do końca tego okresu programowania środki finansowe powinny wystarczyć na wszystkie projekty rezerwowe.

Oś priorytetowa 2

Ostatnie środki finansowe i pozostająca do dyspozycji alokacja w osi priorytetowej 2 w ramach aktualnego okresu programowania zostały rozdysponowane na XI posiedzeniu EKS dnia 13.10.2021 r. Był to **już ostatni nabór i ostatnie dofinansowanie mikroprojektów w osi priorytetowej 2 w niniejszym okresie** – kolejnych naborów do OP 2 już nie będzie.

Euroregion Glacensis na okres programowania 2014-2020 miał przyznaną alokację w wysokości 4 053 647 EUR na mikroprojekty w osi priorytetowej 2 – za tę kwotę w tym okresie udało się nam dofinansować 146 mikroprojektów dotyczących turystyki i rozwoju potencjału zasobów przyrodniczych i kulturowych na rzecz wspierania zatrudnienia na naszym wspólnym obszarze.

Oś priorytetowa 4

Zakończony nabór

Na dzień 31.10.2021 r. zakończono składanie wniosków projektowych w osi priorytetowej 4 – w ramach tego naboru otrzymaliśmy łącznie **39 nowych wniosków projektowych**, w tym 26 mikroprojektów z polskiej strony i 13 z czeskiej stro-

ny. Złożone projekty zostały poddane kontroli kwalifikowalności i będą przekazane ekspertom regionalnym do oceny punktowej. Posiedzenie XII Euroregionalnego Komitetu Sterującego, który będzie omawiał te mikroprojekty, odbędzie się w lutym 2022 roku.

Aktualny nabór

Od 1.11.2021 r. w ramach Funduszu ogłoszono kolejny nabór do osi priorytetowej 4. Nabór ten uważamy za przełomowy w Funduszu Mikroprojektów i rozliczaniu wydatków, ponieważ obejmuje nie tylko klasyczną metodę dokumentowania i rozliczania wydatków, gdy do każdego wydatku należy standardowo złożyć dokumenty księgowo (faktury) i inne dokumenty towarzyszące (zamówienia, dokumenty dostaw, potwierdzenia zapłaty itd.), **ale także tzw. „uproszczone metody rozliczania wydatków”**. Podstawowe zasady uproszczonego rozliczania opisane są w odrębnym artykule w niniejszym Biuletynie. Termin składania wniosków projektowych w ramach tego naboru upływa z dniem 31.01.2022 r.

Następny nabór

W 2022 roku przewidujemy ogłoszenie kolejnego, najprawdopodobniej ostatniego już **naboru w obecnym okresie programowania do osi priorytetowej 4, dzięki czemu alokacja finansowa zostanie w pełni wykorzystana także w tej osi priorytetowej**. Szczegóły ostatniego naboru prześlemy w 2022 roku.

Zasadnicza zmiana w Funduszu Mikroprojektów – uproszczone rozliczanie wydatków

Wprowadzenie finansowania mikroprojektów wyłącznie w formie uproszczonych metod rozliczania wydatków jest w Funduszu Mikroprojektów nowością obowiązującą od 1.11.2021 r. Jest to przygotowanie do nowego okresu programowania 2021-2027. Projekty z uproszczonymi metodami rozliczania mają znacząco uprościć zarówno administrowanie wniosku projektowego, jak i późniejsze rozliczanie wydatków. Cały proces składania wniosków projektowych i późniejszego rozliczania jest uproszczony w maksymalnym możliwym stopniu.

Na nowy okres programowania 2021+ z rozporządzenia Komisji Europejskiej wynika, że uproszczone metody rozliczania wydatków muszą być wprowadzone dla wszystkich mniejszych projektów o wartości do 100 000 EUR w przypadku działań typu „people-to-people”. Euroregion Glacensis we współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego RCz jako Instytucją Zarządzającą programu ogłosił tzw. „pilotażowy nabór testowy” obejmujący uproszczone metody rozliczania już w niniejszym okresie programowania od 1.11.2021 r. Co do pozostałych euroregionów na polsko-czeskiej granicy, pilotażowe testowanie tych metod rozliczania wprowadził też Euroregion Nysa, dokładnie miesiąc później, od 1.12.2021 r.

Wprowadzenie uproszczonych metod rozliczania dotyczy osi priorytetowej 4, gdy w ramach mikroprojektu realizowane są działania skierowane do wąskiej grupy docelowej, w przypadku których podana jest przewidywana liczba uczestników. Dla każdego projektu będą decydujące dwie zmienne – liczba dni trwania wydarzenia i liczba uczestników (tzw. osobodni). **Zasada uproszczonego rozliczania polega na tym, że wnioskodawca, składając wniosek projektowy, określa liczbę dni trwania wydarzenia oraz liczbę uczestników, tzw. liczbę osobodni, która w połączeniu z wybraną kategorią działania tworzy strukturę budżetu.**

Działania skierowane do wąskiej grupy docelowej podzielone są na pięć kategorii, dla których określono wartości osobodni. Określono wysokość kosztu jednostkowego dla każdego typowego działania, która jest tożsama dla polskich i czeskich partnerów:

- 1. Działania sportowe i działania związków i stowarzyszeń – 24 EUR/osobodzień
- 2. Obozy i pobyty wymienne – 38 EUR/osobodzień
- 3. Konferencje i warsztaty – 36 EUR/osobodzień
- 4. Wycieczki objazdowe/turystyczne, wycieczki piesze, zwiedzanie – 29 EUR/osobodzień
- 5. Wydarzenia dydaktyczne i edukacyjne – 30 EUR/osobodzień

W każdym mikroprojekcie można ponadto przyjąć stawkę ryczałtową na promocję mikroprojektu w wysokości 31 EUR. Obowiązkowa promocja w tym przypadku obejmuje dwa warunki – umieszczenie informacji o mikroprojekcie na stronach

internetowych mikrobeneficjenta oraz plakat w formacie A3 z informacjami nt. projektu umieszczony w miejscu realizacji.

Koszt jednostkowy przypadający na osobodzień będzie przy rozliczaniu każdorazowo wypłacany tylko za faktyczną liczbę uczestników wydarzenia i faktyczną liczbę dni trwania wydarzenia. Przy rozliczeniu wnioskodawca nie może rozliczać większej liczby jednostek, aniżeli zatwierdzono we wniosku projektowym.

W ramach kontroli rozliczenia po zakończeniu realizacji mikroprojektu Zarządzający FM będzie sprawdzał, czy mikroprojekt zrealizowano zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem i czy zachowane zostały zaplanowane liczby uczestników. **Mikrobeneficjent nie będzie już składał Zarządzającemu żadnego zestawienia wydatków, obejmującego wykaz wszystkich dokumentów księgowych – składany będzie raport z realizacji, dokumentacja zdjęciowa z wydarzenia, zaproszenie z programem wydarzenia, dokumentacja obowiązkowej promocji i przede wszystkim listy obecności ze zrealizowanych wydarzeń, które będą kluczową dokumentacją służącą do weryfikacji liczby uczestników.**

Opinie mikrobeneficjentów i realizatorów projektu na temat tych uproszczonych metod rozliczania, którymi na razie dysponujemy, są różne – niektórzy są zadowoleni, że w końcu uprości się skomplikowana obsługa administracyjna i skomplikowane dokumentowanie, inni mówią, że ustalone ceny za osobodzień są niskie. Bez względu na to, czy należą Państwo do jednej lub drugiej grupy beneficjentów, proszę wierzyć, że będziemy wdzięczni za Państwa opinie i informację zwrotną. Ze względu na to, że jest to „pilotażowe testowanie” warunków na nowy okres programowania, Państwa doświadczenia z realizacji chętnie będziemy później omawiać z przedstawicielami Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RCz, będącego Instytucją Zarządzającą programu. Odnośnie stawek za osobodzień należy też zauważyć, że są to wartości wynikające ze szczegółowej analizy danych zgromadzonych z faktycznie zrealizowanych i rozliczonych mikroprojektów w obecnym okresie programowania. Ta szczegółowa analiza miała miejsce we wszystkich euroregionach na polsko-czeskiej granicy, a cały proces przygotowania nadzorowała też instytucja audytowa.

Jana Čejpová
kierownik Funduszu Mikroprojektów

GDZIE WYKORZYSTANO ŚRODKI Z PROGRAMU TRANSGRANICZNEGO W PROJEKTACH INWESTYCYJNYCH?

Tytuł projektu: „Pogranicze polsko-czeskie wczoraj i dziś”

Mikroprojekt: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002245

Wnioskodawca: Město Žacléř

Partner projektu: Gmina Kamienna Góra

Przedmiotem projektu jest wspólna realizacja działań społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych dla dzieci i szerokiego grona odbiorców. Celem spotkań organizowanych w ramach projektu było popularyzowanie dziedzictwa po obu stronach granicy za pośrednic-

twem fotografii. Odbyły się warsztaty fotograficzne, podczas których dzieci uczyły się fotografować, a wykonanie zdjęcia wykorzystano następnie do celów wystawy i wydanej publikacji pn. „Pogranicze polsko-czeskie wczoraj i dziś”.

Tytuł projektu: „Renowacja pomnika Jan Nepomucena w Dzierżoniowie”

Mikroprojektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0002482

Wnioskodawca: Gmina Miejska Dzierżoniów

Partner projektu: město Lanškroun

W ramach projektu dzierżoniowski pomnik czeskiego św. Jana Nepomucena w Dzierżoniowie został poddany renowacji, informacje o nim zostaną umieszczone na stronach inter-

netowej Partnerów projektu oraz widokówkach, które będą rozpowszechniane wśród mieszkańców Dzierżoniowa i Lanškroun oraz osób odwiedzających te regiony.

Wydawca Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladaska — Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Redakcja dla czeskiej części — tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakcja dla polskiej części — tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Opracowanie graficzne: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou